SOSYAL BİLGİLER

6. SINIF

YAZILIYA HAZIRLIK

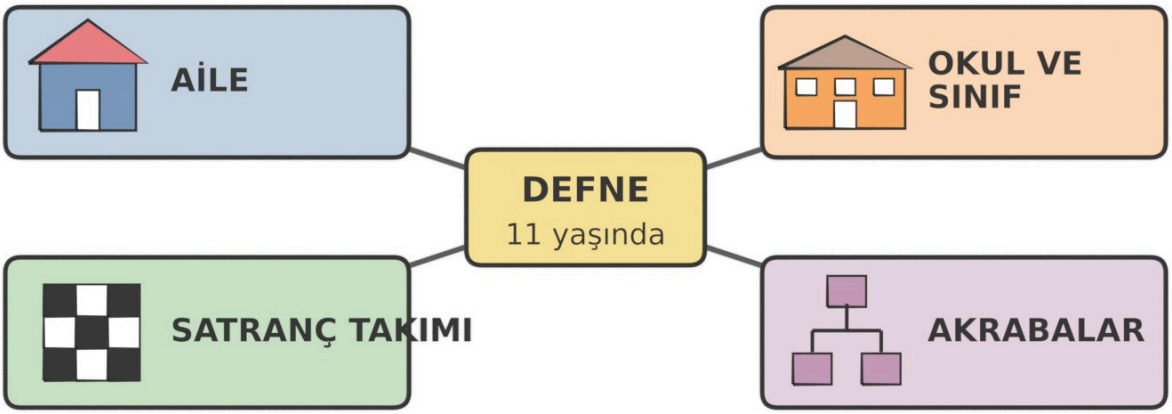
1. DÖNEM - 1. ORTAK YAZILI · SENARYO 4

TYMM 2026-2027

Hazırlayan: **Murat Altun**

Bu sorular Claude tarafından hazırlanmıştır.

1. Defne, ortaokul 6. sınıf öğrencisidir. Sabahları okula gitmeden önce 4 yaşındaki kardeşi Ali'nin kahvaltı yapmasına yardım eder. Sınıfında her hafta farklı bir öğrenci sınıf başkanı olur; bu hafta sıra Defne'dedir. Hafta sonları okulun satranç takımıyla çalışır, pazar akşamları da anneannesini ziyaret eder. (Bu metin soru için hazırlanmıştır.)

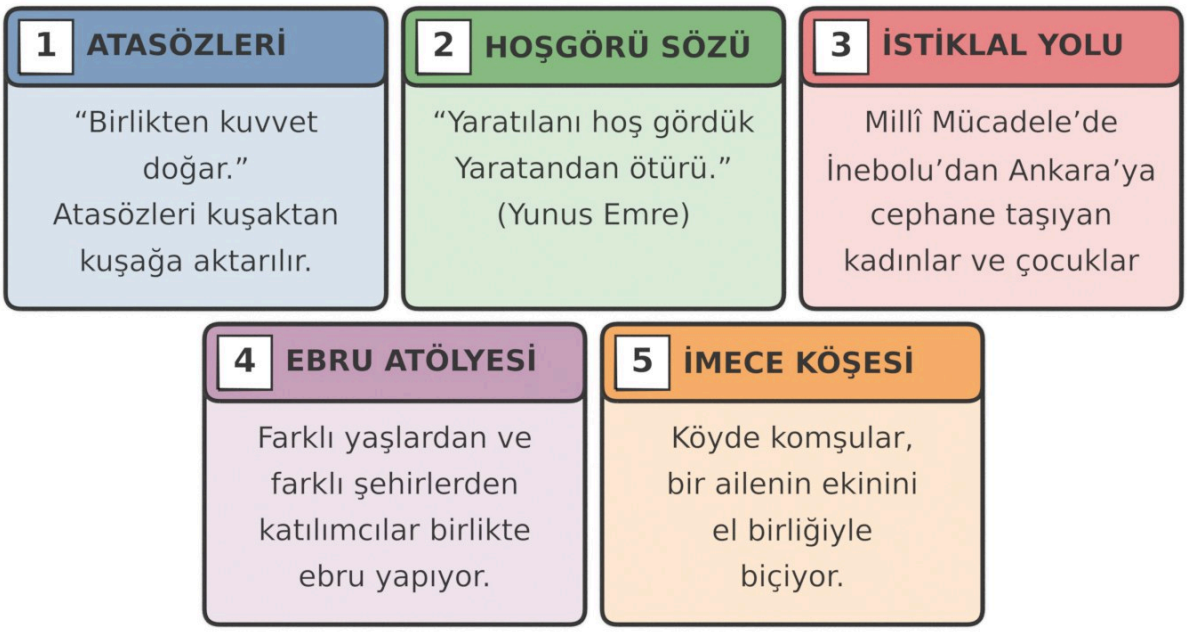


1.1. Görseldeki her grup için Defne'nin o gruptaki bir rolünü metinden yararlanarak yazınız. (8 puan)

1.2. Defne'nin rollerinden doğuştan ya da akrabalık bağıyla kazandığı bir rolü ve kendi isteği ya da çabasıyla sonradan kazandığı bir rolü yazınız. (4 puan)

1.3. Defne'nin sınıf başkanı rolünü ve abla rolünü zaman içinde değişme bakımından karşılaştırınız. (3 puan)

2. Okulda düzenlenen Kültür Şenliği'nde 6. sınıf öğrencileri beş farklı köşe hazırlamıştır. Köşelerin tanıtım kartları aşağıda verilmiştir. (Bu metin soru için hazırlanmıştır.)



2.1. Her köşenin kültürel bağlarımızı oluşturan ögelerden (dil, din, tarih, sanat, gelenek-görenek) hangisiyle ilgili olduğunu yazınız. Her ögeyi bir kez kullanınız. (5 puan)

2.2. Köşelerden ikisini seçiniz. Seçtiğiniz köşelerde tanıtılan kültürel ögenin toplumsal birliğe etkisini birer örnekle açıklayınız. (10 puan)

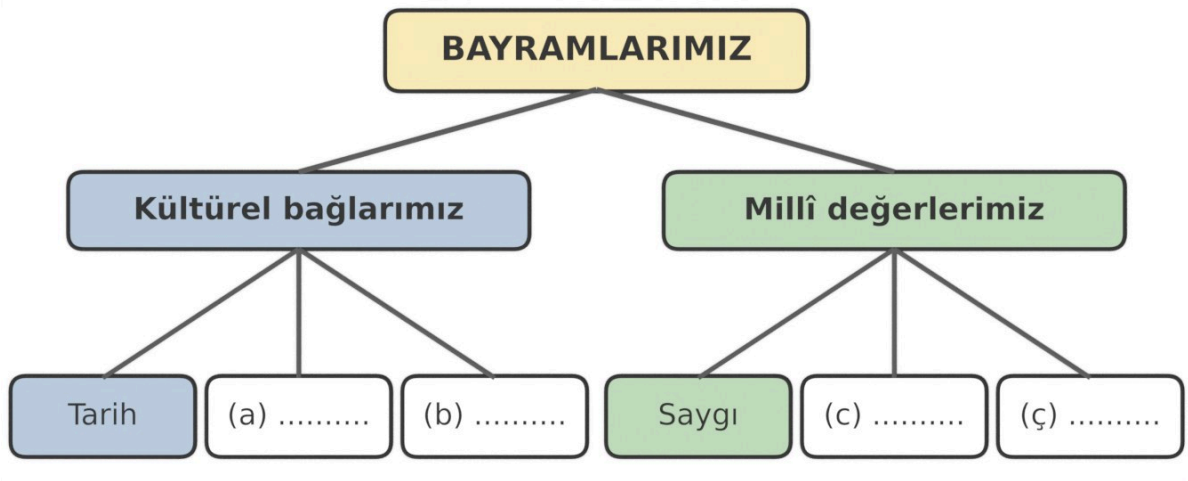
2.3. Şenliğin girişine asılmak üzere, kültürel bağlarımızın ve millî değerlerimizin toplumsal birliğe etkisini anlatan bir slogan yazınız. (5 puan)

3. Aşağıda Elif'in günlüğünden iki bölüm verilmiştir. (Bu metin soru için hazırlanmıştır.)

29 Ekim: Okulumuzdaki Cumhuriyet Bayramı töreninde şiir okudum. Öğretmenlerimiz, velilerimiz ve arkadaşlarımızla birlikte İstiklal Marşı'nı söyledik. Cumhuriyet'imizi kuranları saygıyla andık.

Ramazan Bayramı: Sabah erkenden kalkıp bayramlıklarımızı giydik. Önce dedemin ve babaannemin elini öptük, sonra komşuları ziyaret ettik. Uzun zamandır birbirine küs olan iki komşumuz bayramlaşırken barıştı.

Elif, günlüğünden yararlanarak aşağıdaki kavram haritasını hazırlamaya başlamıştır.

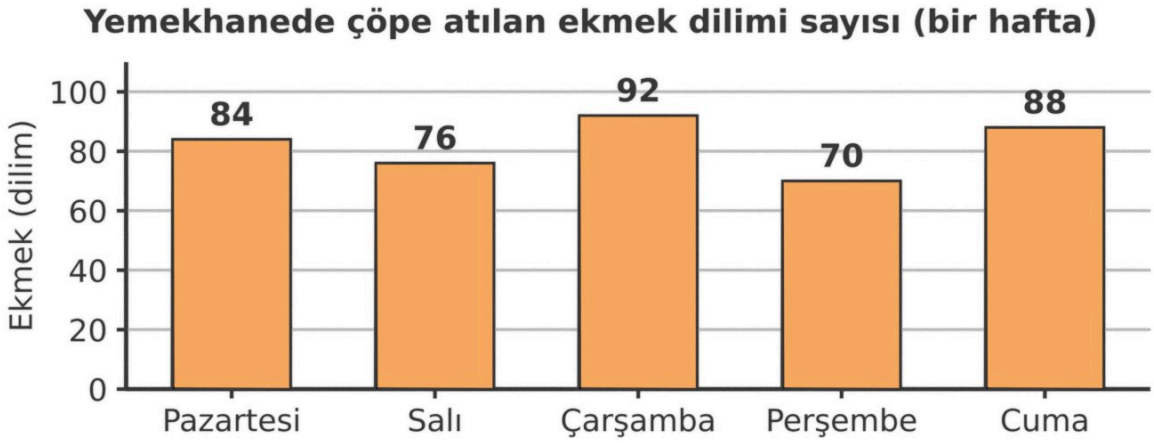


3.1. Kavram haritasında (a), (b), (c) ve (ç) ile gösterilen boş kutulara günlükten yararlanarak uygun kavramları yazınız. (4 puan)

3.2. Günlükte anlatılan olaylardan ikisinin toplumsal birliğe etkisini açıklayınız. (6 puan)

3.3. Bayramlarda büyükleri ve komşuları ziyaret etme geleneği yaşatılmazsa toplumsal birliğin bundan nasıl etkileneceğini yorumlayınız. (5 puan)

4. Bir ortaokulda her gün yaklaşık 400 öğrenci yemekhanede öğle yemeği yemektedir. Okul meclisi, yemekhanede çöpe atılan ekmek dilimlerini bir hafta boyunca saymış ve sonuçları grafikte göstermiştir. (Bu metin soru için hazırlanmıştır.)



Okul meclisi toplantısında iki grup şu görüşleri savunmuştur:

	1. grup	2. grup
Sorunun nedeni	Ekmek dilimleri çok kalın kesiliyor; özellikle 5. sınıf öğrencileri dilimin hepsini yiyemiyor.	Öğrenciler ihtiyacından fazla ekmek alıyor; israfın zararlarını düşünmüyor.
Çözüm önerisi	Ekmekler daha ince dilimlenmeli.	Yemekhaneye israfla ilgili afişler asılmalı.

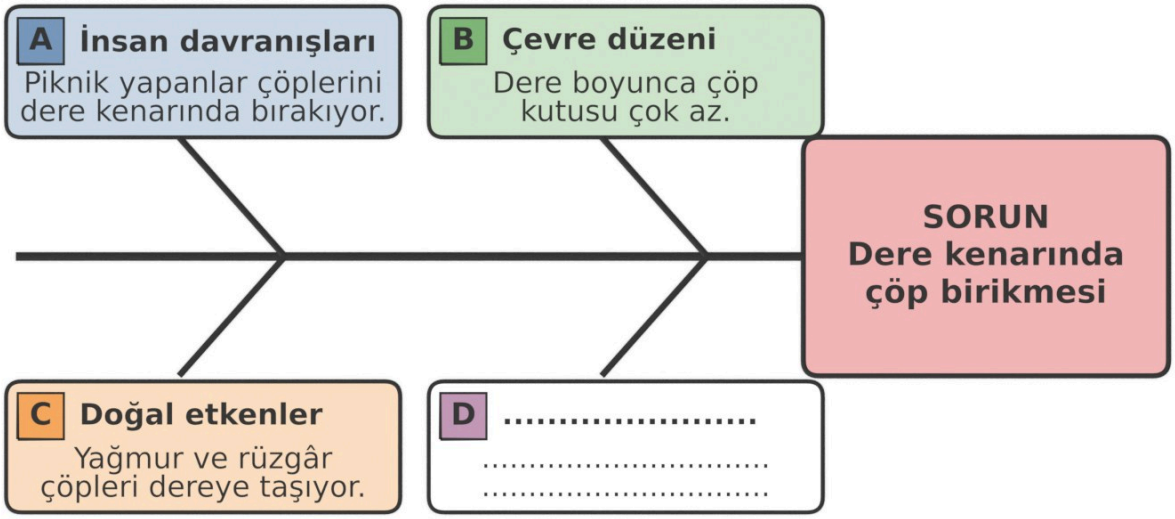
4.1. Grafikten yararlanarak yemekhanedeki toplumsal sorunun adını ve bir haftada çöpe atılan toplam ekmek dilimi sayısını yazınız. (3 puan)

4.2. İki grubun sorunun nedenine ilişkin görüşlerinin farkını yazınız. (3 puan)

4.3. Grupların çözüm önerilerinden birini seçerek bu önerinin bir güçlü ve bir zayıf yönünü yazınız. (4 puan)

4.4. İki grubun görüşlerini de dikkate alarak bu sorun için uygulanabilir yeni bir çözüm önerisi geliştiriniz ve önerinizi bir gerekçeyle savununuz. (5 puan)

5. Selin'in yaşadığı mahallenin ortasından bir dere geçmektedir. Son aylarda dere kenarında çöp birikmekte, dereden kötü koku gelmekte ve derede yaşayan kurbağalar azalmaktadır. Mahalle muhtarlığında yapılan toplantıda öğrenciler sorunun nedenlerini aşağıdaki balık kılçığı diyagramında göstermiştir. (Bu metin soru için hazırlanmıştır.)



Toplantıda sorunun çözümü için şu öneriler sunulmuştur:

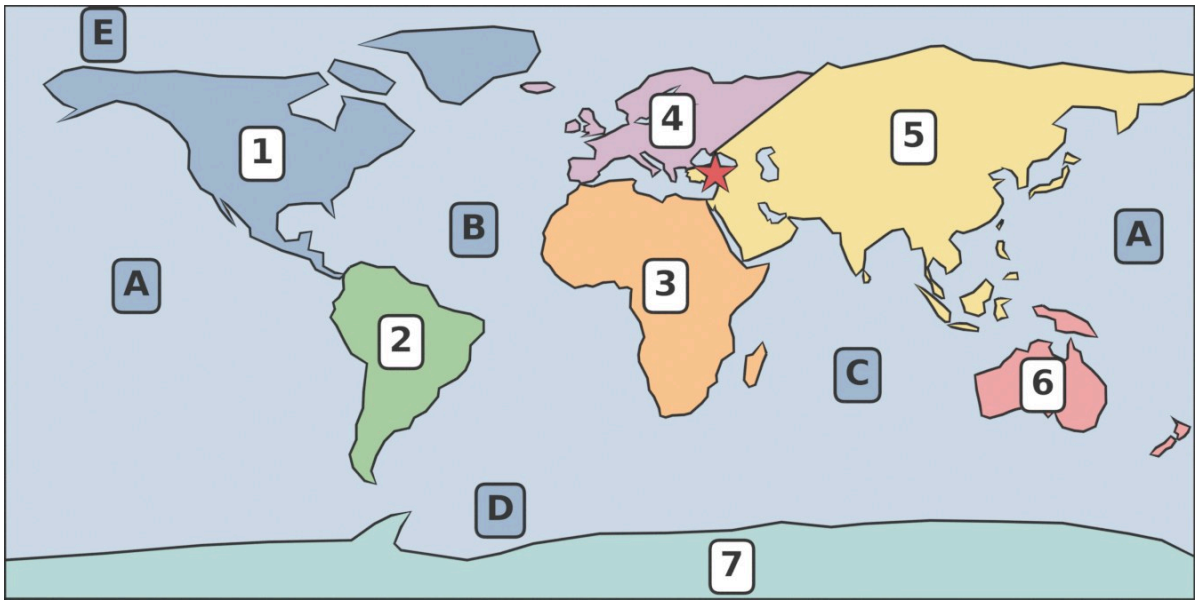
Kişi	Öneri
Muhtar	"Dereye çöp atanlara para cezası verilmeli."
Belediye görevlisi	"Dere boyunca daha fazla çöp kutusu konulmalı."
Öğrenci Selin	"Okullar ve gönüllüler ayda bir dere temizliği yapmalı, mahalleye bilgilendirme afişleri asılmalı."

5.1. Diyagramda D ile gösterilen boş bölüme bu sorunun olası bir nedenini başlığıyla birlikte yazınız. (3 puan)

5.2. Toplantıdaki önerilerden ikisini uygulanabilirlik (kolayca hayata geçirilebilir olma) ve kalıcılık (sorunu uzun süre önleme) bakımından değerlendiriniz. (6 puan)

5.3. Muhtarlık toplantısında okulunuz adına söz aldığınızı düşününüz. Farklı görüşleri birleştiren bir çözüm önerisi geliştirerek bu öneriyi savunan kısa bir konuşma metni yazınız. (6 puan)

6. Ece ve arkadaşları sınıflarında bir "Kıtalar ve Okyanuslar" yarışması düzenlemiştir. Yarışmada kullanılan şematik dünya haritasında kıtalar 1-7 arasındaki numaralarla, okyanuslar A-E arasındaki harflerle gösterilmiştir. Haritada ülkemizin yeri yıldızla işaretlenmiştir. (Bir okyanus haritanın iki kenarında da göründüğü için iki yerde aynı harfle gösterilmiştir.)



6.1. Haritada 1-7 arasındaki numaralarla gösterilen kıtaların adlarını yazınız. (7 puan)

6.2. A-E arasındaki harflerle gösterilen okyanuslardan yüz ölçümü en büyük ve en küçük olanların harflerini ve adlarını yazınız. (4 puan)

6.3. 3 numaralı kıtanın göreceli konumunu çevresindeki iki okyanusa ve bir kıtaya göre yazınız. (4 puan)

6.4. Ülkemizin kıtalara göre konumunu haritadan yararlanarak açıklayınız. Bu konumun ülkemize sağladığı bir üstünlüğü yazınız. (5 puan)

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE BECERİLER

SORU NO	ÖĞRENME ÇIKTISI	BECERİLER
1	SB.6.1.1. Dâhil olduğu grupların ve bu gruplardaki rollerinin zaman içerisinde değişebileceğine ilişkin çıkarım yapabilme	KB2.10. Çıkarım Yapma
2	SB.6.1.2. Kültürel bağlarımızın ve millî değerlerimizin toplumsal birliğe etkisini yorumlayabilme	KB2.14. Yorumlama
3	SB.6.1.2. Kültürel bağlarımızın ve millî değerlerimizin toplumsal birliğe etkisini yorumlayabilme	KB2.14. Yorumlama
4	SB.6.1.3. Toplumsal hayatta karşılaşılan sorunlara yönelik çözüm önerilerini müzakere edebilme	SBAB5. Sosyal Katılım (SBAB5.4. Müzakere Etme)
5	SB.6.1.3. Toplumsal hayatta karşılaşılan sorunlara yönelik çözüm önerilerini müzakere edebilme	SBAB5. Sosyal Katılım (SBAB5.4. Müzakere Etme)
6	SB.6.2.1. Ülkemizin, kıtaların ve okyanusların konum özelliklerini algılayabilme	SBAB7. Mekânsal Düşünme (SBAB7.1. Konum Algılama), SBAB10. Harita (SBAB10.1. Harita Okuma)

PUANLAMA TABLOSU						
1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**TOPLAM**
15	*20*	*15*	*15*	*15*	*20*	***100***

Bu sınav, 2026-2027 eğitim öğretim yılı 1. dönem konu-soru dağılım tablosundaki 1. ortak yazılı **Senaryo 4** dağılımına göre, Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli 6. sınıf öğretim programı esas alınarak hazırlanmıştır. Hazırlayan: Murat Altun. Bu sorular Claude tarafından hazırlanmıştır. Millî Eğitim Bakanlığının resmî yayını değildir; görseller Blender ile oluşturulmuştur.

ÇÖZÜMLER

1. Doğru cevap:

- 1.1 **(8 puan)**: Her grup için doğru yazılan bir rol 2 puandır (4 × 2 = 8 puan). Aile: abla, çocuk (kız evlat); okul ve sınıf: öğrenci, sınıf başkanı, sınıf arkadaşı; satranç takımı: oyuncu (sporcu, takım arkadaşı); akrabalar: torun. Rolün yazıldığı grup yanlışsa (ör. aile için "öğrenci") o gruba puan verilmez.
- 1.2 **(4 puan)**: Doğuştan ya da akrabalık bağıyla kazanılan rol: abla, çocuk (kız evlat) veya torun **(2 puan)**. Sonradan kazanılan rol: öğrenci, sınıf başkanı veya satranç takımı oyuncusu **(2 puan)**.
- 1.3 **(3 puan)**: Sınıf başkanlığının her hafta başka bir öğrenciye geçtiği için kısa sürede değişen (sona eren) bir rol olduğunu belirtme **(1 puan)**. Abla rolünün akrabalık bağına dayandığı için hayat boyu süreceğini belirtme **(1 puan)**. Abla rolü sürse de Defne büyüdükçe ve kardeşi büyüdükçe bu roldeki sorumluluklarının değişebileceğini belirtme **(1 puan)**.

Örnek doğru cevap:

1.1. Ailede ablalık yapar. Okulda öğrencidir ve bu hafta sınıf başkanıdır. Satranç takımında oyuncudur. Akrabaları arasında anneannesinin torunudur.

1.2. Ablalık, akrabalık bağıyla kazandığı bir roldür. Satranç takımındaki oyunculuk ise kendi isteğiyle takıma katılarak sonradan kazandığı bir roldür.

1.3. Sınıf başkanlığı bir hafta sonra başka bir arkadaşına geçeceği için kısa sürede değişir. Abla rolü ise kardeşi olduğu sürece, yani hayat boyu devam eder. Ancak Defne büyüdükçe ablalık sorumlulukları değişebilir; örneğin bugün kahvaltıda yardım ederken ileride kardeşine ders çalıştırabilir.

Yanlış cevap: Rol yerine grup adı yazmak (ör. "aile", "takım"); metinde geçmeyen roller yazmak (ör. "kaleci", "öğretmen"); öğrenciliği doğuştan kazanılan rol, ablalığı sonradan kendi isteğiyle seçilen rol olarak göstermek; "İki rol de hiç değişmez." ya da "İki rol de her hafta değişir." demek puan almaz. Cevap verilmemesi durumunda 0 puan verilir.

2. Doğru cevap:

- 2.1 **(5 puan)**: Her doğru eşleştirme 1 puandır: 1. köşe dil (atasözleri), 2. köşe din (Yunus Emre'nin İslam'ın sevgi ve hoşgörü anlayışını yansıtan sözü), 3. köşe tarih (Millî Mücadele ve İstiklal Yolu), 4. köşe sanat (geleneksel Türk sanatlarından ebru), 5. köşe gelenek-görenek (imece).
- 2.2 **(10 puan)**: Seçilen her köşe 5 puandır. Kültürel ögenin insanları nasıl bir araya getirdiğini ya da hangi ortak duyguyu güçlendirdiğini doğru açıklama **(3 puan)**, açıklamayı karttaki ya da günlük hayattan bir örnekle destekleme **(2 puan)**. Kabul edilen açıklamalar: Dil: ortak dil insanların anlaşmasını sağlar; atasözleri ortak değerleri ve deneyimleri kuşaktan kuşağa aktararak birlik duygusunu güçlendirir ("Birlikten kuvvet doğar."). Din: İslam'ın sevgi, hoşgörü ve kardeşlik anlayışı insanların birbirini olduğu gibi kabul etmesini ve barış içinde yaşamasını sağlar. Tarih: Millî Mücadele'de kadın, yaşlı, çocuk demeden herkesin vatan için birlikte çalışması ortak bir tarih bilinci oluşturur; bu olayları hatırlamak bugün de vatanseverlik ve birlik duygusunu güçlendirir. Sanat: ebru gibi sanatlar farklı yaşlardan ve farklı yerlerden insanları bir araya getirir, dostluk bağlarının kurulmasını ve iletişimi kolaylaştırır. Gelenek-görenek: imece gibi gelenekler yardımlaşma ve dayanışmayı yaşatır, insanların birbirine güvenini artırır.
- 2.3 **(5 puan)**: Sloganda kültürel bağlardan ya da millî değerlerden en az birinin yer alması **(2 puan)**, bunun birlik ve beraberliğe etkisinin ifade edilmesi **(2 puan)**, sloganın kısa, anlaşılır ve özgün olması **(1 puan)**. Yalnızca "Kültürümüzü koruyalım." gibi birlik vurgusu taşımayan sloganlar 2 puan alır.

Örnek doğru cevap:

2.1. 1. köşe: dil, 2. köşe: din, 3. köşe: tarih, 4. köşe: sanat, 5. köşe: gelenek-görenek.

2.2. İmece köşesi (gelenek-görenek): İmece geleneğinde komşular bir ailenin işini karşılık beklemeden birlikte yapar. Bu gelenek yardımlaşma ve dayanışmayı yaşatır; insanlar zor zamanlarda yalnız olmadıklarını bilir ve birbirlerine daha çok güvenir. Ebru atölyesi (sanat): Ebru yapmak için farklı yaşlardan ve farklı şehirlerden insanlar aynı masada buluşmuştur. Ortak bir sanatla uğraşmak bu insanlar arasında dostluk kurar ve birbirlerini daha iyi tanımalarını sağlar.

2.3. "Dilimiz, tarihimiz, geleneklerimiz bir; biz kültürümüzle biriz!"

Yanlış cevap: Bir ögeyi iki köşede kullanmak ya da köşeleri ögelerle yanlış eşleştirmek (ör. ebru atölyesine "tarih", atasözü panosuna "din" yazmak); toplumsal birliğe etkiyi açıklamadan yalnızca kartı tekrar yazmak; birlik ve beraberlikle ilgisi olmayan slogan yazmak puan almaz. Cevap verilmemesi durumunda 0 puan verilir.

3. Doğru cevap:

- 3.1 **(4 puan)**: Her doğru kavram 1 puandır. (a) ve (b): kültürel bağlarımızın ögelerinden din (Ramazan Bayramı) ve gelenek-görenek (bayramlaşma, büyüklerin elini öpme, komşu ziyareti); şiir okuma ve İstiklal Marşı'nı söyleme örneğiyle dil, şiir okuma örneğiyle sanat da kabul edilir. (c) ve (ç): saygı dışındaki millî değerlerden ikisi: vatanseverlik, millet sevgisi, sevgi, aile birliğine önem verme, hoşgörü, bağımsızlık. Aynı kavram iki kutuya yazılırsa bir kez puan verilir.
- 3.2 **(6 puan)**: Açıklanan her olay 3 puandır. Olayın doğru seçilmesi **(1 puan)** ve toplumsal birliğe etkisinin açıklanması **(2 puan)**. Kabul edilen açıklamalar: Cumhuriyet Bayramı töreni farklı yaşlardan insanları ortak bir coşkuda buluşturur, ortak tarih ve vatanseverlik duygusunu güçlendirir. Büyüklerin elinin öpülmesi ve komşu ziyaretleri aile ve komşuluk bağlarını güçlendirir, sevgi ve saygıyı artırır. Küs komşuların bayramda barışması dargınlıkları sona erdirir, toplumsal barışa katkı sağlar.
- 3.3 **(5 puan)**: Geleneğin yaşatılmamasının insanlar arasındaki bağları zayıflatacağını belirtme **(2 puan)**; bunun sonucunu örnekle açıklama: akrabalar ve komşular birbirinden uzaklaşır, yaşlılar yalnız kalır, küslükler sürer, yardımlaşma azalır **(2 puan)**; geleneklerin kuşaktan kuşağa aktarılmasının toplumsal birlik için önemini vurgulama **(1 puan)**.

Örnek doğru cevap:

3.1. (a) Din, (b) Gelenek-görenek, (c) Vatanseverlik, (ç) Sevgi.

3.2. 29 Ekim töreninde öğretmenler, veliler ve öğrenciler İstiklal Marşı'nı birlikte söylemiştir. Bu tören farklı yaşlardan insanları aynı duyguda buluşturur ve vatanseverlik duygusunu güçlendirir. Ramazan Bayramı'nda küs olan iki komşu bayramlaşırken barışmıştır. Böylece aralarındaki dargınlık sona ermiş, mahallede huzur ve dostluk artmıştır.

3.3. Bayram ziyaretleri yapılmazsa akrabalar ve komşular birbirini daha az görür, aralarındaki sevgi ve saygı bağı zayıflar. Yaşlılar yalnız kalabilir, küs olanlar barışma fırsatı bulamaz. Gelenekler yeni kuşaklara aktarılmadığı için zamanla toplumsal birlik ve beraberlik duygusu azalır.

Yanlış cevap: Boş kutulara kültürel bağ yerine kişi ya da yer adı yazmak (ör. "dede", "okul"); millî değer kutularına "bayramlık", "tören" gibi değer olmayan kavramlar yazmak; olayları yalnızca tekrar edip birliğe etkisini açıklamamak; geleneğin yaşatılmamasının toplumsal birliği güçlendireceğini söylemek puan almaz. Cevap verilmemesi durumunda 0 puan verilir.

4. Doğru cevap:

- 4.1 **(3 puan)**: Sorunun adı: ekmek (gıda) israfı **(1 puan)**. Toplam: 84 + 76 + 92 + 70 + 88 = 410 dilim (2 puan; işlem doğru, toplama hatalıysa 1 puan).
- 4.2 **(3 puan)**: 1. grubun sorunun nedenini ekmeğin sunuluş biçimine (dilimlerin kalınlığına), 2. grubun ise öğrencilerin davranışına ve israf konusundaki bilinç eksikliğine bağladığını belirtme. Fark tam ve doğru yazılırsa 3 puan, yalnızca bir grubun görüşü doğru açıklanırsa 1 puan verilir.
- 4.3 **(4 puan)**: Seçilen önerinin güçlü yönü **(2 puan)** ve zayıf yönü **(2 puan)**. İnce dilimleme için güçlü yön: kolay ve hemen uygulanabilir olması, öğrencilerin yiyebileceği kadar ekmek almasını sağlaması; zayıf yön: öğrencilerin israf alışkanlığını değiştirmemesi, ince dilimleri de fazla alıp atabilmeleri. Afiş için güçlü yön: öğrencilerin bilincini artırması, kalıcı davranış değişikliği sağlayabilmesi; zayıf yön: tek başına yeterli olmayabilmesi, zamanla dikkat çekmemesi, sonucunun hemen görülmemesi.
- 4.4 **(5 puan)**: Önerinin iki grubun görüşünü birlikte dikkate alması **(2 puan)**, uygulanabilir ve sürdürülebilir olması **(1 puan)**, öneriyi destekleyen mantıklı bir gerekçe yazılması **(2 puan)**. Örnek öneriler: ekmeklerin ince dilimlenip öğrencilerin istediği kadar dilim alması ve yemekhaneye haftalık israf sayısını gösteren bir pano asılması; "Tabağına yiyeceğin kadar al." kampanyası düzenlenip sınıflar arasında en az israf yapan sınıfın duyurulması; artan ekmeklerin değerlendirilmesi için okul aile birliğiyle iş birliği yapılması.

Örnek doğru cevap:

4.1. Yemekhanede ekmek israfı sorunu vardır. Bir haftada 84 + 76 + 92 + 70 + 88 = 410 dilim ekmek çöpe atılmıştır.

4.2. 1. grup sorunun nedenini ekmeklerin kalın dilimlenmesine bağlamaktadır. 2. grup ise sorunun nedenini öğrencilerin ihtiyacından fazla ekmek alması ve israfın zararlarını düşünmemesi olarak görmektedir.

4.3. Ekmeklerin ince dilimlenmesi hemen uygulanabilir ve öğrencilerin yiyebileceği kadar ekmek almasını kolaylaştırır. Ancak öğrenciler israfın zararını öğrenmezse ince dilimlerden de fazla alıp çöpe atabilir.

4.4. Ekmekler ince dilimlenmeli ve öğrenciler ihtiyacı kadar dilim almalıdır. Yemekhanenin girişine her gün çöpe atılan ekmek sayısını gösteren bir israf panosu asılmalıdır. Bu öneri, iki grubun görüşünü birleştirir: Hem ekmeğin sunuluş biçimi düzelir hem de öğrenciler her gün sonuçları gördükleri için israf konusunda bilinçlenir. Uygulaması kolay ve masrafsız olduğu için yıl boyunca sürdürülebilir.

Yanlış cevap: Toplamı grafikteki değerleri toplamadan yazmak ya da tek bir günün değerini toplam olarak vermek; iki grubun görüşünü aynı kabul etmek; güçlü ve zayıf yön yerine yalnızca öneriyi tekrar etmek; "Yemekhanede ekmek verilmesin." gibi öğrencilerin beslenme hakkını göz ardı eden, uygulanabilir olmayan öneriler yazmak puan almaz. Cevap verilmemesi durumunda 0 puan verilir.

5. Doğru cevap:

- 5.1 **(3 puan)**: Diyagramdaki A, B ve C bölümlerinden farklı, soruna yol açabilecek bir neden yazma **(2 puan)** ve bu nedene uygun bir başlık verme **(1 puan)**. Örnekler: "Denetim: Dereye çöp atanlar denetlenmiyor."; "Bilgi eksikliği: Mahalleli çöplerin dereye ve canlılara verdiği zararı bilmiyor."; "Atık toplama: Çöpler düzenli toplanmıyor."; "İnşaat atıkları: Yapı atıkları dere kenarına bırakılıyor."
- 5.2 **(6 puan)**: Değerlendirilen her öneri 3 puandır: uygulanabilirlik yönünden gerekçeli değerlendirme **(1 puan)**, kalıcılık yönünden gerekçeli değerlendirme **(2 puan)**. Kabul edilen değerlendirmeler: Para cezası: kurallar ve denetim gerektirdiği için uygulanması zordur; caydırıcıdır ama insanların çevre bilincini tek başına geliştirmez. Çöp kutusu: kolay ve hızlı uygulanır; kutular düzenli boşaltılmazsa ve insanlar alışkanlıklarını değiştirmezse sorun yeniden ortaya çıkar. Temizlik ve afiş: gönüllülerle kolayca uygulanabilir; temizlik geçici bir çözümdür ama bilgilendirme insanların davranışını değiştirerek sorunu uzun süre önleyebilir.
- 5.3 **(6 puan)**: En az iki farklı görüşü birleştiren bir öneri **(2 puan)**; önerinin uygulanabilir ve kalıcı olması **(2 puan)**; öneriyi gerekçeleriyle savunma, ör. önerinin farklı tarafların kaygılarını karşıladığını ve herkese yarar sağlayacağını belirtme **(2 puan)**. Konuşma metninin bir hitapla başlaması beklenir ancak puanlamada içerik esas alınır.

Örnek doğru cevap:

5.1. Bilgi eksikliği: Mahalleliler çöplerin dereye ve dere canlılarına verdiği zararı bilmiyor.

5.2. Çöp kutusu konulması kolayca uygulanabilir, belediye kutuları kısa sürede yerleştirebilir. Ancak kutular düzenli boşaltılmaz ve insanlar çöplerini kutuya atmazsa sorun yeniden başlar, yani tek başına kalıcı değildir. Dere temizliği ve afiş önerisi de gönüllülerle kolayca uygulanabilir. Temizlik çöpleri o an için yok eder; afişler ise insanları bilinçlendirdiği için sorunun uzun süre önlenmesine yardımcı olur.

5.3. Sayın Muhtarım, değerli komşularımız; derenin temiz kalması hepimizin sorumluluğudur. Önerimiz şudur: Belediye dere boyunca çöp kutularını artırsın ve kutuları düzenli boşaltsın. Biz öğrenciler de ayda bir dere temizliği yapalım ve afişlerle komşularımızı bilgilendirelim. Uyarılara rağmen çöp atanlara ise muhtarımızın dediği gibi ceza verilsin. Bu öneri üç görüşü birleştirdiği için herkesin katkısını alır. Çöp kutuları atık bırakmayı kolaylaştırır, bilgilendirme alışkanlıkları değiştirir, ceza ise kurala uymayanları caydırır. Böylece deremiz kalıcı olarak temiz kalır.

Yanlış cevap: D bölümüne A, B ya da C bölümündeki nedeni tekrar yazmak ya da sorunla ilgisiz bir neden yazmak (ör. "Okul tatilinin uzun olması"); önerileri gerekçe göstermeden "iyi" ya da "kötü" diye nitelemek puan almaz. 5.3'te yalnızca tek bir görüşü savunup diğerlerini dikkate almayan cevaplar en fazla 2 puan alır. Cevap verilmemesi durumunda 0 puan verilir.

6. Doğru cevap:

- 6.1 **(7 puan)**: Her doğru kıta adı 1 puandır: 1 Kuzey Amerika, 2 Güney Amerika, 3 Afrika, 4 Avrupa, 5 Asya, 6 Okyanusya, 7 Antarktika. 1 ve 2 numaralı kıtalar için yalnızca "Amerika" yazılırsa bu iki kıtanın toplamından 1 puan verilir. 6 numara için "Avustralya" yazılması da kabul edilir.
- 6.2 **(4 puan)**: En büyük okyanus: A, Büyük Okyanus (Pasifik Okyanusu) **(2 puan)**. En küçük okyanus: E, Kuzey Okyanusu (Arktik Okyanusu) **(2 puan)**. Harf doğru, ad yanlışsa ya da ad doğru, harf yanlışsa ilgili bölümden 1 puan verilir.
- 6.3 **(4 puan)**: Afrika'nın Atlas Okyanusu'nun doğusunda **(1 puan)**, Hint Okyanusu'nun batısında **(1 puan)**, Avrupa'nın güneyinde **(2 puan)** yer aldığını yazma. Okyanuslardan biri için "Güney Okyanus'un kuzeyinde", kıta için Avrupa yerine "Asya'nın batısında (güneybatısında)" yazılması da kabul edilir.
- 6.4 **(5 puan)**: Ülkemizin Asya, Avrupa ve Afrika kıtalarının birbirine en çok yaklaştığı yerde bulunduğunu belirtme (3 puan; iki kıta doğru yazılırsa 2 puan). Bu konumun bir üstünlüğünü yazma **(2 puan)**: önemli ticaret yollarının kesiştiği bir yerde olması, kıtalar arasında köprü görevi görmesi, enerji kaynaklarının Avrupa'ya taşınmasında bağlantı noktası olması, farklı kültürlerle etkileşim içinde olması.

Örnek doğru cevap:

6.1. 1 Kuzey Amerika, 2 Güney Amerika, 3 Afrika, 4 Avrupa, 5 Asya, 6 Okyanusya, 7 Antarktika.

6.2. En büyük okyanus A ile gösterilen Büyük Okyanus'tur. En küçük okyanus E ile gösterilen Kuzey Okyanusu'dur.

6.3. Afrika; Atlas Okyanusu'nun doğusunda, Hint Okyanusu'nun batısında ve Avrupa'nın güneyinde yer alır.

6.4. Ülkemiz Asya, Avrupa ve Afrika kıtalarının birbirine en çok yaklaştığı yerde bulunur. Bu sayede önemli ticaret yollarının kesiştiği bir konumdadır ve kıtalar arasında köprü görevi görür.

Yanlış cevap: Kıta adı yerine ülke adı yazmak (ör. 5 numara için "Çin", 1 numara için "ABD") puan almaz. En büyük okyanus olarak Atlas Okyanusu'nu, en küçük okyanus olarak Hint Okyanusu'nu ya da Güney Okyanus'u yazmak; Afrika'yı "Hint Okyanusu'nun doğusunda" göstermek; ülkemizin yalnızca tek bir kıtada bulunduğunu söylemek puan almaz. Cevap verilmemesi durumunda 0 puan verilir.